

ЗАКОН ЗА ПРИЗНАВАЊЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНИТЕ КВАЛИФИКАЦИИ

Службен весник на РМ, бр. 171 од 30.12.2010 година

I. Основни одредби

Член 1

Со овој закон се уредуваат постапката и органите надлежни за издавање дозвола за давање услуги од странци во Република Македонија, постапката и органите надлежни за признавање на професионалните квалификации за регулираните професии признати по принципот на автоматизам (во натамошниот текст: секторски професии), како и постапката и органите надлежни за признавање на професионалните квалификации за регулираните професии кои влегуваат во генералниот систем на Република Македонија (во натамошниот текст: генерален систем на регулирани професии).

Член 2

Секторски професии во Република Македонија се:

- доктор по медицина,
- доктор специјалист по медицина,
- доктор по дентална медицина,
- доктор специјалист по дентална медицина,
- дипломирана медицинска сестра,
- акушер,
- архитект,
- доктор по ветеринарна медицина и
- фармацевт.

Член 3

Генералниот систем на регулирани професии ги опфаќа професиите утврдени во регистарот од членот 48 став (2) алинеја 2 на овој закон.

Член 4

(1) Одредбите од овој закон се однесуваат на државјаните од земјите членки на Европската унија (во натамошниот текст: ЕУ), Европскиот економски простор (во натамошниот текст: ЕЕП) и Швајцарската конфедерација кои стекнале професионални квалификации за вршење секторски професии, како и професионални квалификации од генералниот систем на регулирани професии.

(2) Одредбите од овој закон се однесуваат и на државјаните од трети држави кои стекнале професионални квалификации од ставот (1) на овој член во ЕУ, ЕЕП или Швајцарската конфедерација, а кои сакаат да даваат услуга во Република Македонија.

Член 5

Одделни изрази употребени во овој закон го имаат следново значење:

1. „Професионални квалификации“ се квалификации стекнати со завршено средно и високо стручно образование, со завршено високо образование, како и со професионална оспособеност на кандидатот согласно со образовните програми и програмите за оспособување со кои кандидатот се стекнува со правото да врши одредена професија во земји членки на ЕУ, ЕЕП или Швајцарската конфедерација;

2. „Секторски професии“ се професии за кои признавањето на стекнатите професионални квалификации во земја членка на ЕУ, ЕЕП или Швајцарската конфедерација во Република Македонија се врши од страна на надлежно министерство или друг надлежен орган согласно со одредбите од овој закон и прописите донесени од надлежен министер без утврдување на дополнителни услови и критериуми;
3. „Генерален систем на регулирани професии“ е систем на регистрирани регулирани професии од страна на надлежно министерство за кои надлежните органи го задржуваат правото да утврдат минимални потребни квалификации што кандидатот треба да ги поседува за да го осигури квалитетот на услугата што ќе ја дава во Република Македонија и/или да утврди дополнителни барања, во прописите од соодветната област;
4. „Доказ за формални квалификации“ се дипломи, сертификати и други докази издадени од надлежен орган со кои се потврдува успешното стекнување на професионалните квалификации;
5. „Надлежно министерство или друг надлежен орган“ е министерство, комора или друг орган овластен за вршење на работите утврдени во овој закон и во прописите од областа за соодветната професионална квалификација;
6. „Период на прилагодување“ е период во кој кандидатот пробно ја извршува професијата од генералниот систем на регулирани професии под водство на акредитиран ментор согласно со важечките прописи во Република Македонија;
7. „Проверка на професионална оспособеност на кандидатот“ е процес на проверка на професионалните знаења, вештини и компетентност на кандидатот;
8. „Повремено вршење дејност“ значи вршење на професија на одредено лице за одреден временски период во земја членка на ЕУ, ЕЕП или Швајцарската конфедерација и
9. „Компетентност“ значи докажана способност на кандидатот за употреба на знаење, вештини и други способности согласно со утврдените стандарди во професијата.

II. Издавање дозвола на странец за давање услуга од секторски професии во Република Македонија

Член 6

Државјаните од земјите членки на ЕУ, ЕЕП и Швајцарската конфедерација, како и на државјаните од трети држави кои стекнале професионални квалификации за давање услуга од секторски професии во земја членка на ЕУ, ЕЕП или Швајцарската конфедерација може услугата времено да ја дава и во Република Македонија, ако тоа не е во спротивност со законите и прописите на Република Македонија.

Член 7

Издавањето на дозвола за давање услуга од професиите утврдени во членот 2 од овој закон на државјаните од земјите членки на ЕУ, ЕЕП и Швајцарската конфедерација, како и на државјаните од трети држави утврдени во членот 6 од овој закон, се врши согласно со прописот со кој се уредува областа за соодветната професионална квалификација.

III. Постапка за издавање дозвола на странец за давање услуга од генералниот систем на регулирани професии

Член 8

(1) Постапката за издавање дозвола на странец за давање услуга од генералниот

систем на регулирани професии ја води министерството кое е надлежно да постапува по барањето за издавање дозвола за давање услуга на странец во Република Македонија за конкретна регулирана професија (во натамошниот текст: надлежно министерство) или комора, односно друг орган овластен од надлежното министерство да извршува работи утврдени со овој закон (во натамошниот текст: надлежен орган).

(2) Во постапката од ставот (1) на овој член надлежното министерство или друг надлежен орган ја разгледува природата, времетраењето, редовноста, континуитетот на давање на услугата, потребните професионални квалификации кои кандидатот треба да ги има за давање на услугата, начинот на давање на услугата од професијата опфатена во генералниот систем на регулирани професии, како и професионалното и други видови на осигурување.

Член 9

(1) Барањето од членот 8 став (1) на овој закон странецот е должен да го поднесе и во случај кога по започнување на давањето услуга настанале битни промени во околностите поврзани со услугата.

(2) Странецот може барањето од членот 8 став (1) на овој закон и ставот (1) на овој член да го поднесе во писмена форма или по електронски пат со приложена потребна документација.

Член 10

(1) Барањето од членот 8 став (1) на овој закон содржи:

- лични податоци на странецот, и тоа: име и презиме, датум на раѓање, место на раѓање, државјанство, пол, број на патна исправа и точен назив на услугата која произлегува од генералниот систем на регулирани професии која странецот сака да ја дава,

- писмена потврда за стекнати професионални квалификации,

- податоци за осигурување во случај на направена штета и други видови осигурувања кои се поврзани со давањето услуга од професија опфатена во генералниот систем на регулирани професии, како и

- времето во кое странецот ќе ја дава услугата од професијата опфатена во генералниот систем на регулирани професии.

(2) Барањето за издавање дозвола на странец за давање услуга од генералниот систем на регулирани професии странецот е должен да го поднесува секоја година, доколку услугата ја врши континуирано.

Член 11

При првото пријавување на давањето на услугата, како и при поднесување на барањето од членот 10 став (1) на овој закон надлежното министерство или надлежниот орган може да побара дополнување на писменото или електронското барање на странецот со следниве податоци:

- писмена потврда издадена од надлежен орган на која било земја членка на ЕУ, ЕЕП или Швајцарската конфедерација дека државјаните од членот 4 ставови (1) и (2) на овој закон можат услугата да ја даваат согласно со важечките прописи на земјата во која е издадена потврдата и

- писмена потврда дека во моментот на издавањето на потврдата од алинејата 1 на овој член странецот нема евидентирана забрана за времено или трајно вршење на професијата.

Член 12

Кога услугата во Република Македонија се дава под називот на професијата регистрирана во државата каде што е вработен странецот или под називот на професионалната квалификација што ја поседува

странецот, тогаш надлежното министерство или надлежниот орган може да ги побара и следниве информации:

- бројот на регистрација под кој е заведен субјектот каде што е вработен странецот во регистарот на деловни субјекти или некој друг јавен регистар во државата каде што се наоѓа седиштето на субјектот,
- назив и адреса на надлежниот орган кој ја одобрил професијата во земја членка на ЕУ, ЕЕП или Швајцарската конфедерација,
- документ издаден од кое било професионално здружение или сличен субјект дека во нивниот регистар е запишано вработувањето на странецот,
- назив на професијата или на професионалните квалификации дефинирани во земја членка на ЕУ, ЕЕП или Швајцарска конфедерација и
- детални податоци за осигурување од направена професионална штета или други видови осигурување поврзани со професионалната одговорност на давателот на услугата.

Член 13

Дополнителни податоци и услови потребни за издавање дозвола за давање на која било услуга доколку тие произлегуваат од природата на услугата може да се определат и со друг закон.

Член 14

(1) Надлежното министерство или друг надлежен орган е должен во рок од еден месец од приемот на барањето и потребните документи:

- да го извести странецот дека неговата професионална квалификација е од секторските професии кои не подлежат на проверка,
- да му издаде дозвола за давање услуга од генералниот систем на регулирани професии во Република Македонија, доколку ги исполнува условите утврдени со закон или
- да му достави известување кои дополнителни услови треба да ги исполни странецот.

(2) Ако надлежното министерство или надлежниот орган утврди поголема разлика меѓу професионалната квалификација што странецот ја поседува и професионалната оспособеност што се бара во Република Македонија, треба да му овозможи на странецот, во определен рок, да стекне дополнителни знаења, вештини и други способности кои не ги поседува.

Член 15

(1) Надлежното министерство или надлежниот орган во рок од еден месец по приемот на доказите за стекнатите дополнителни знаења, вештини и други способности му издава на странецот дозвола за давање услуга од генералниот систем на регулирани професии.

(2) Со дозволата од ставот (1) на овој член странецот има право да дава услуги кои произлегуваат од називот на професијата опфатена во генералниот систем на регулирани професии.

Член 16

Ако надлежното министерство или надлежниот орган не издаде дозвола во рокот предвиден во членот 15 став (1) од овој закон и на ниту еден друг начин не го извести странецот за поднесеното барање се применуваат одредбите од Законот за општата управна постапка и од законот со кој се уредуваат работите од областа за соодветната професионална квалификација, кои се однесуваат на молчењето на администрација.

Член 17

Доколку професијата што ја врши странецот во неговата земја е нерегулирана професија, странецот е должен услугата да ја дава во својата држава постојано или најмалку две години во последните десет години пред да може услугата да ја дава и во Република Македонија.

Член 18

(1) Услугите се даваат согласно со називот на професијата регистрирана во државата каде што е вработен странецот.

(2) Ако во државата од ставот (1) на овој член не постои назив на професијата, странецот треба во барањето да го наведе називот на стекнатата професионална квалификација на службениот јазик на државата.

(3) По исклучок, кога се работи за професионална квалификација од секторските професии, услугата може да се именува според називот на професијата регистрирана во Република Македонија.

Член 19

При првото пријавување на давањето на услугата од странец во Република Македонија која може да предизвика сериозна штета врз здравјето и безбедноста на корисниците на услугата која е дефинирана во прописите на конкретното професионално подрачје, а која професија не е од редот на секторските професии, надлежното министерство, односно надлежниот орган може пред да започне давањето на услугата да побара да се провери професионалната квалификација на странецот.

IV. Постапка за признавање на професионални квалификации

Член 20

(1) Постапката за признавање на професионалните квалификации ја води надлежно министерство или друг надлежен орган согласно со условите за признавање на професионалните квалификации на територијата на Република Македонија утврдени со овој закон и со Законот за општата управна постапка.

(2) Во постапката од ставот (1) на овој член надлежното министерство или друг надлежен орган ги врши следниве активности:

- прима барања од заинтересирани страни, спроведува постапка и издава решенија за признавање на професионалните квалификации,
- води регистри за евиденција на издадените решенија за признавање на професионалните квалификации, како и други статистички податоци,
- ги информира заинтересираните страни за условите под кои се врши професијата од генералниот систем на регулирани професии,
- доставува годишен извештај до министерството надлежно за образование за спроведување на овој закон и
- врши други работи определени со закон.

Член 21

Надлежното министерство или друг надлежен орган издава потврди за важноста на дипломите и сертификатите за стекнати професионални квалификации на државјаните на Република Македонија издадени од надлежни институции во републиките и покраините на поранешната СФРЈ, како и потврди за важноста на дипломите и сертификатите за стекнати професионални квалификации на странски државјани издадени од надлежни институции во поранешната Социјалистичка Република Македонија.

Член 22

Постапката за признавање на професионалната квалификација (во натамошниот текст: постапка) започнува со поднесување барање за признавање на професионалната квалификација од страна на кандидатот до надлежното министерство или друг надлежен орган (во натамошниот текст: барање).

Член 23

Формата и содржината на барањето и упатствата за негово пополнување се утврдуваат согласно со прописот со кој се уредува областа за соодветната професионална квалификација.

Член 24

(1) Кон барањето се доставуваат и следниве документи:

- уверение за државјанство издадено од надлежен орган,
- диплома за завршено образование,
- документ издаден од надлежен орган за стручна оспособеност и професионални искуства на кандидатот и
- документ за поседување други квалификации.

(2) Документите од ставот (1) на овој член кандидатот ги доставува во нотарски заверен превод.

(3) Надлежното министерство или друг надлежен орган во текот на постапката го задржува правото да ги побара оригиналните документи на увид.

Член 25

Целокупната документација релевантна за постапката може да биде доставена до надлежното министерство или друг надлежен орган и во електронска форма.

Член 26

Доколку кандидатот стекнал професионално искуство во подрачјето на регулираната професија во земја членка на ЕУ, ЕЕП или Швајцарска конфедерација најмалку три години и доколку земјата членка на ЕУ, ЕЕП или Швајцарската конфедерација признава дека кандидатот поседува професионална квалификација, стекнатото професионално искуство се смета за важечко и во Република Македонија.

Член 27

Во текот на постапката се земаат предвид и документите за поседување специфични овластувања издадени од професионални здруженија или организации регистрирани во земја членка на ЕУ, ЕЕП или Швајцарската конфедерација.

Член 28

(1) Надлежното министерство или друг надлежен орган во случај на неуредно или нецелосно доставено барање има обврска во рок од пет дена по приемот на барањето да го извести кандидатот за неуредноста или нецелосноста на барањето, а по потреба може да побара и дополнителни докази.

(2) Во текот на постапката надлежното министерство или друг надлежен орган може да побара мислење од надлежната комора или друг професионален орган или организација во врска со поднесеното барање.

(3) Мислењето од ставот (2) на овој член треба да биде доставено најдоцна во рок од 14 дена од денот на приемот на барањето до надлежното министерство или друг надлежен орган.

(4) Мислењето од ставот (2) на овој член надлежната комора или друг професионален орган или организација го доставува без надоместок.

(5) Мислењето добиено од комората или друг професионален орган или организација не е задолжително за надлежното министерство или за друг надлежен орган.

(6) Доколку надлежната комора или друг професионален орган или организација не даде мислење во рокот од ставот (3) на овој член надлежното министерство или друг надлежен орган може да издаде решение и без тоа мислење.

Член 29

Во случај барањето на кандидатот да е уредно и целосно, надлежното министерство или друг надлежен орган е должен да издаде решение и да му го достави на кандидатот најдоцна во рок од два месеци од денот на приемот на барањето.

Член 30

(1) Во текот на постапката надлежното министерство или друг надлежен орган ја споредува пристигнатата писмена документација за професионалните квалификации на кандидатот со професионалните квалификации потребни за вршење на конкретната професија од генералниот систем на регулирани професии.

(2) Доколку надлежното министерство или друг надлежен орган при споредувањето констатира дека кандидатот не ги исполнува условите за вршење на конкретната професија од генералниот систем на регулирани професии може да издаде решение за времено вршење на професијата со обврска кандидатот во рок од еден месец да преземе дополнителни мерки за признавање на професионалните квалификации, и тоа:

- дополнителна проверка на професионалната оспособеност на кандидатот пред надлежен орган или
- да му утврди на кандидатот временски период за прилагодување и исполнување на условите кои недостасуваат за бараната професија.

(3) Со решението од ставот (2) на овој член странецот може времено да ја врши професијата само под менторство на акредитиран ментор.

(4) Времето за кое надлежното министерство или друг надлежен орган го издава решението од ставот (2) на овој член се утврдува во решението согласно со прописите од соодветната област.

Член 31

Надлежното министерство или друг надлежен орган може да бара од кандидатот дополнителна проверка на професионалната оспособеност во рок од три години, ако:

- времетраењето на професионалното оспособување на кандидатот за кое се поднесени документи е најмалку за една година пократко од бројот на годините потребни за оспособување во Република Македонија,
- професионалните квалификации кои ги стекнал кандидатот содржат теоретски и/или практични предмети, односно содржини кои се значително различни од предметите, односно содржините потребни за вршење на дејноста во конкретната регулирана професија во Република Македонија, а кои се неопходни за вршење на професијата од генералниот систем на регулирани професии и
- професијата од генералниот систем на регулирани професии опфаќа една или повеќе професии кои не се опфатени во регулираните професии во земјата членка на ЕУ, ЕЕП и Швајцарската конфедерација од каде што доаѓа кандидатот. Разликата во опсегот меѓу регулираните професии одредува кое професионално оспособување на кандидатот се бара во Република Македонија и кои теоретски и/или практични предмети односно содржини се значително различни од предметите содржани во издадената диплома, сертификат или друг доказ за

стекнати професионални квалификации на кандидатот.

Член 32

Кандидатот има обврска да помине низ процесот на проверка на неговата професионална оспособеност за професии наведени во евиденцијата на професии за кои се бара детално познавање на правниот систем во Република Македонија или кога професијата е поврзана со давање консултации и совети во врска со правниот систем во Република Македонија.

Член 33

(1) Ако надлежното министерство или друг надлежен орган донесе времено решение во кое се бара од кандидатот да исполни некоја дополнителна мерка, тогаш во привременото решение треба да бидат дефинирани:

- времетраењето на пробниот период кое се разликува во секој конкретен случај,
- програмата според која ќе се реализира пробниот период и
- критериумите за оцена на успешноста на пробниот период, како и условите за проверка на професионалната оспособеност на кандидатот.

(2) Привременото решение од ставот (1) на овој член содржи и список на предмети, односно содржини кои му недостасуваат на кандидатот, а кој се утврдува врз основа на споредба на професионалните квалификации кои кандидатот ги поседува и професионалните квалификации кои се бараат за конкретната професија во Република Македонија.

Член 34

Против привременото решение кандидатот може да поведе управен спор пред надлежен суд, ако со друг закон поинаку не е определено.

Член 35

(1) По приемот на привременото решение во рок од пет дена кандидатот е должен да го извести надлежното министерство или друг надлежен орган која дополнителна мерка од членот 30 став (2) алинеи 1 и 2 на овој закон прифаќа да ја реализира.

(2) Во случај да го прифаќа пробниот период за прилагодување кандидатот е должен да достави потврда до надлежното министерство или друг надлежен орган каде што ќе го реализира пробниот период и под чие менторство.

(3) Надлежното министерство или друг надлежен орган најдоцна во рок од осум дена од денот на поднесувањето на потврдата го информира кандидатот дали му дава дозвола за реализирање на пробниот период.

Член 36

Во пробниот период кандидатот ја врши својата професија под менторство на акредитиран ментор и на работно место кое сам го има избрано, а кое е одобрено со решение од надлежното министерство или друг надлежен орган.

Член 37

(1) Надлежното министерство или друг надлежен орган му издава решение на кандидатот за признавање на неговите професионални квалификации за вршење на конкретна професија од генералниот систем на регулирани професии во Република Македонија, ако:

- кандидатот ги исполнува професионалните квалификации за вршење на професијата од генералниот систем на регулирани професии утврдени во законите и прописите на Република Македонија и
- кандидатот достави потврда за успешно завршен пробен период или проверка на неговата професионална оспособеност.

(2) Право на вршење конкретна професија од генералниот систем на регулирани професии во Република Македонија добива кандидат кој ги исполнува и другите услови дефинирани во овој закон.

Член 38

(1) Со издаденото решение за признавање на професионалните квалификации кандидатот се стекнува со право да извршува професија од генералниот систем на регулирани професии за која е оспособен во земја членка на ЕУ, ЕЕП или Швајцарската конфедерација под исти услови како и државјаните на Република Македонија.

(2) Ако професионалната квалификација се разликува во толкава мера што со пробен период или со проверка на професионалната оспособеност на кандидатот не е можно да се стекне потребната професионална квалификација во Република Македонија, надлежното министерство или друг надлежен орган донесува решение за непризнавање на професионалната квалификација.

Член 39

Надлежното министерство или друг надлежен орган е должен да го информира кандидатот во сите фази од постапката и да му обезбеди увид во целокупната документација поврзана со барањето.

Член 40

(1) Кандидатот кој добил решение за признавање на професионалната квалификација за вршење на конкретна секторска професија, како и професија од генералниот систем на регулирани професии во Република Македонија треба да го владее македонскиот јазик.

(2) Нивото на познавање на јазикот од ставот (1) на овој член се определува согласно со прописот донесен од надлежниот министер или од друг надлежен орган согласно со закон.

Член 41

(1) Висината на трошоците потребни за реализација на пробниот период под менторство на акредитиран ментор, висината на трошоците за дополнителното образование и оспособување на кандидатот во пробниот период, како и трошоците за проверка на професионалната оспособеност на кандидатот се определува согласно со критериумите утврдени со закон со кој се уредува областа за соодветната професионална квалификација.

(2) Трошоците од ставот (1) на овој член не смеат да бидат повисоки од трошоците кои за иста цел се утврдени за државјаните на Република Македонија.

Член 42

Постапката пред надлежното министерство или друг надлежен орган се води согласно со одредбите од Законот за општата управна постапка ако со овој или друг закон поинаку не е определено.

Член 43

Против решението на надлежното министерство или друг надлежен орган кандидатот може да поведе управен спор пред надлежен суд.

V. Надлежности на министерството надлежно за образование во постапката на признавање на професионалните квалификации

Член 44

(1) За остварување на соработка меѓу надлежните министерства и другите надлежни органи во процесот на признавање на професионалните квалификации Владата на Република Македонија формира меѓуресорска координативна група за професионални квалификации.

(2) Членовите на меѓуресорската координативна група од ставот (1) на овој член ги назначува Владата на Република Македонија.

(3) Со меѓуресорската координативна група од ставот (1) на овој член раководи национален координатор.

(4) Националниот координатор е претставникот од министерството надлежно за образование.

(5) Националниот координатор ја застапува Република Македонија во координативната група на Европската комисија.

Член 45

Во постапката на признавање на професионалните квалификации министерството надлежно за образование ги има следниве надлежности:

- да го координира целиот процес на признавање на професионалните квалификации во Република Македонија,

- да го координира спроведувањето и единствената примена на овој закон како и на прописите кои произлегуваат од него,

- да ја следи примената на овој закон, како и на прописите донесени за негова примена,

- да ги информира и да им укажува на надлежните министерства и надлежните органи за утврдените неправилности при примената на одредбите од овој закон,

- да доставува до Владата на Република Македонија годишен извештај за своето работење, како и за резултатите од признавањето на професионалните квалификации и

- да доставува до Европската комисија годишен извештај за примената на овој закон, како и статистички податоци за донесените решенија во врска со признавањето на професионалните квалификации.

Член 46

(1) Министерството надлежно за образование како координатор во процесот на признавањето на професионалните квалификации ги врши и следниве работи:

- ги информира кандидатите и контактните точки во другите земји членки на ЕУ, ЕЕП и Швајцарската конфедерација за податоците потребни за признавање на професионалните квалификации во Република Македонија и

- во соработка со другите надлежни министерства и органи, како и во соработка со другите контактни точки во земјите членки на ЕУ, ЕЕП и Швајцарската конфедерација им помага на кандидатите да ги остварат правата кои произлегуваат од овој закон.

(2) Министерството надлежно за образование е должно во рок од два месеца од доставеното барање од страна на Европската комисија да и испрати на Комисијата информација за резултатите од реализираната поддршка на кандидатите утврдена во ставот (1) алинеја 2 од овој член.

VI. Евиденции и водење на регистри

Член 47

(1) Надлежното министерство или друг надлежен орган ги води следниве евиденции и регистри:

- евиденција и регистар на поднесени барања за издавање дозволи на странци за давање услуга од секторски професии и издадени дозволи,
- евиденција и регистар на поднесени барања за издавање дозволи на странци за давање услуга од генералниот систем на регулирани професии и издадени дозволи,
- евиденција и регистар за издадени решенија во постапката за признавање на професионални квалификации и
- евиденција и регистар на правни лекови поднесени против донесени решенија од надлежно министерство или друг надлежен орган.

(2) Формата, содржината и начинот на водење на евиденциите и регистрите од ставот (1) на овој член ги утврдува министерот надлежен за образование.

(3) Евиденциите и регистрите од ставот (1) на овој член се водат во писмена и електронска форма.

Член 48

(1) Министерството надлежно за образование ги води:

- Регистарот на секторски професии и
- Регистарот на професии од генералниот систем на регулирани професии во Република Македонија.

(2) Министерот надлежен за образование ги утврдува формата, содржината и начинот на водење на регистрите од ставот (1) на овој член.

(3) Регистрите од ставот (1) на овој член се водат во писмена и електронска форма.

Член 49

Министерството надлежно за образование ја води и ажурира евиденцијата на следните списоци:

- Список 1 - професии за кои се бара универзитетска диплома која се стекнува со образование и оспособување на кандидатот во времетраење од најмалку три години,
- Список 2-а - професии за кои се бара универзитетска диплома која се стекнува со образование и оспособување на кандидатот во времетраење од помалку од три години,
- Список 2-б - професии за кои се бара средношколска диплома,
- Список 2-в - професии за кои се бара потврда за професионалната оспособеност на кандидатот,
- Список 3 - професии за кои кандидатот нема можност за избор меѓу пробен период на прилагодување и проверка на професионалната оспособеност,
- Список 4 - професии за чие вршење се бара општообразовно знаење, професионално знаење, како и вештини и професионални искуства и
- Список 5 - професии уредени со секторски директиви или со национални закони за секој конкретен сектор.

Член 50

Надлежното министерство или друг надлежен орган доставува податоци од евиденциите утврдени во членот 49 од овој закон по барање на министерот надлежен за образование.

Член 51

(1) Министерството надлежно за образование за упис на нова професија во генералниот систем на регулирани професии треба да ги има предвид следниве податоци:

- законот, односно подзаконскиот акт со кој конкретната професија е регулирана и

- точен опис на професијата (назив на професијата, условите за вршење на професијата, како и други барања за пристап и вршење на професијата).

(2) Доколку надлежно министерство или друг надлежен орган одлучи да изврши дерегулација на професијата за тоа задолжително треба да го информира министерството надлежно за образование.

(3) Покрај информацијата од ставот (2) на овој член треба да биде наведен и законот со кој е извршена дерегулацијата на професијата.

(4) Евиденцијата од членот 49 на овој закон е јавна и достапна на веб страницата на министерството надлежно за образование.

VII. Заштита на лични податоци на кандидатот

Член 52

(1) Податоците кои кандидатот ги доставува до надлежното министерство или друг надлежен орган заради поведување постапка за признавање на професионални квалификации можат да се употребат само во оваа постапка.

(2) На писмено барање на кандидатот или со негова писмена дозвола е можно податоците од ставот (1) на овој член да се употребат и за други намени согласно со прописите за заштита на личните податоци.

VIII. Информирање

Член 53

Министерството надлежно за образование во соработка со другите надлежни министерства и другите надлежни органи издава периодичен информатор за поведените и завршените постапки за признавање на професионалните квалификации.

Член 54

Надлежните министерства или другите надлежни органи имаат право да организираат советувања, семинари и други информативни средби за условите и постапката за признавање на професионалните квалификации на странците кои доаѓаат во Република Македонија, како и за условите кои странецот мора да ги исполни за да добие дозвола за вршење на секторска професија или за конкретна професија од генералниот систем на регулирани професии во Република Македонија.

IX. Управна соработка

Член 55

(1) Министерството надлежно за образование, надлежните министерства и другите надлежни органи во Република Македонија соработуваат со надлежните министерства и другите надлежни органи на земјите членки на ЕУ, ЕЕП и Швајцарската конфедерација.

(2) Соработката од ставот (1) на овој член подразбира размена на податоци за

признавање на професионалните квалификации за конкретните регулирани професии, размена на податоци за веродостојноста на доказите поднесени од кандидатите и податоци за фирмите каде што кандидатите се вработени согласно со законите на земјите членки на ЕУ, ЕЕП и Швајцарската конфедерација, во согласност со прописите за заштита на лични податоци.

Член 56

(1) Размената на податоци од членот 55 став (2) на овој закон се однесува на следниве лични податоци:

- име и презиме на кандидатот,
- датум и место на раѓање,
- држава каде што е вработен кандидатот,
- број на регистрација на фирмата,
- телефонски број на кандидатот и и-меил адреса,
- адреса на кандидатот (држава, регион, место, поштенски број, улица и куќен број),
- алтернативна адреса,
- државјанство на кандидатот,
- назив на професијата и податоци во врска со професијата,
- податоци за одредување на професионалната квалификација на кандидатот,
- податоци за вршење на регулираната професија,
- податоци за професионалната оспособеност на кандидатот,
- податоци за членување на кандидатот во професионални здруженија и упис во нивни регистри,
- податоци за работното искуство на кандидатот,
- податоци за изречените казни или прекршочни санкции,
- податоци за работното место во фирмата,
- податоци за видот на осигурувањето, односно финансиски гаранции кои произлегуваат од осигурувањето,
- податоци за деловните комуникации,
- податоци за законските застапници,
- податоци за издадени решенија во врска со неспособност за финансиски исплати или банкрот и
- податоци за поднесени документи во постапката за признавање на професионалните квалификации и слично.

(2) Надлежните министерства или други надлежни органи можат да собираат потребни податоци и да вршат размена на информации од националните бази на податоци и регистри на лични податоци.

(3) При размената на податоци надлежните министерства или други надлежни органи мора да ги почитуваат законите за заштита на личните податоци.

Член 57

На предлог на надлежно министерство или друг надлежен орган во земја членка на ЕУ, ЕЕП или Швајцарската конфедерација надлежното министерство или друг надлежен орган во Република Македонија врши проверка на добиените податоци и своите заклучоци ги доставува до надлежното министерство или друг надлежен орган на земјата членка на ЕУ, ЕЕП или Швајцарската конфедерација.

Х. Преодни и завршни одредби

Член 58

(1) Министерството надлежно за образование обезбедува кадровски и организациски услови за реализација на постапките утврдени во овој закон

најдоцна во рок од шест месеци од влегувањето во сила на овој закон.

(2) Министерството надлежно за образование воспоставува евиденција на регулирани професии во Република Македонија најдоцна до 31 декември 2012 година.

(3) Подзаконските акти предвидени со овој закон ќе се донесат најдоцна до 31 декември 2012 година.

(4) Владата на Република Македонија во рок од една година од денот на влегувањето во сила на овој закон ќе ја формира меѓуресорската координативна група.

Член 59

Одредбите од овој закон ќе се применуваат по пристапувањето на Република Македонија во ЕУ.

Член 60

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.